

בס"ד

Wednesday 5/8/24

ואהבת לרעך כמוך

The backdrop to the מצוה

(1) ויקרא פרק כט פסוקים יג-יז

לֹא־תַעֲשֶׂק אֶת־רֵעֶךָ וְלֹא תִגְזֹל לְאִתְּלִין פְּעֻלַּת שְׂכִיר אֶתְּךָ עַד־בֹּקֶר :
לֹא־תִקְלַל חֵרֶשׁ וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשָׁל וְיִרְאֵת מִאֲלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה :
לֹא־תַעֲשׂוּ עֹל בְּמִשְׁפַּט לְאִתְּשָׂא פְּגִידָל וְלֹא תִהְדָּר פְּנֵי גְדוֹל בְּצַדֵּק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתְּךָ :
לֹא־תִלְךָ רֶכֶל בְּעַמִּיךָ לֹא תַעֲמֹד עַל־יָדָם רֵעֶךָ אֲנִי יְהוָה :
לֹא־תִשְׁנֵא אֶת־אֶחִיךָ בְּלִבְבְּךָ הֹכֵחַ תֹּכִיחַ אֶת־עַמִּיתְּךָ וְלֹא־תִשָּׂא עָלָיו חָטָא :

You shall not defraud your fellow [Israelite]. You shall not commit robbery. The wages of a laborer shall not remain with you until morning.

You shall not insult the deaf, or place a stumbling block before the blind. You shall fear your God: I am יהוה.
You shall not render an unfair decision: do not favor the poor or show deference to the rich; judge your kin fairly.
Do not deal basely with members of your people. Do not profit by the blood of your fellow [Israelite]: I am יהוה.
You shall not hate your kinsfolk in your heart. Reprove your kin but incur no guilt on their account.

Loving all Jews

(2) ויקרא פסוק יח

לֹא־תִקֶּם וְלֹא־תִטֹּר אֶת־בְּנֵי עַמֶּךָ וְאֶהְבֵּת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ אֲנִי יְהוָה

You shall not take vengeance or bear a grudge against members of your people. Love your fellow [Israelite] as yourself: I am יהוה.

What does it mean? How do you fulfill this?

(3) רמב"ן

וטעם ואהבת לרעך כמוך הפלגה כי לא יקבל לב האדם שיאהוב את חבירו כאהבתו את נפשו ועוד שכבר בא רבי עקיבא ולמד חייך קודמין לחיי חבירך (ב"מ סב) !

This is an expression by way of overstatement, for a human heart is not able to accept a command to love one's neighbor as oneself. Moreover, Rabbi Akiba has already come and taught, "Your life takes precedence over the life of your fellow-being."

(4) מסילת ישרים פרק יא

וכן כל פיוצא בזה ממיני התריצות שביצור מה שהוא משתדל לפתות את לבות בני האדם. על כן באה התורה וכללה כלל שהפל נכלל בו, (ויקרא יט): וְאֶהְבֵּת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ, כְּמוֹךָ בְּלִי שׁוּם הַפְּרָשׁ, כְּמוֹךָ בְּלִי חֲלוּקִים, בְּלִי תַחְבּוּלוֹת וּמְזֻמוֹת, כְּמוֹךָ מְשׁ.

All such arguments are among the diligent efforts of the Yetzer with which he strives to entice the hearts of people. The Torah therefore came and stated a general principle which includes

everything: "you shall love your neighbor as yourself" (Vayikra 19:18) - "as yourself", with no difference whatsoever, "as yourself" without any distinction, without strategies and ploys, literally "as yourself".

Classic approach

5 גמרא שבת דף לא עמוד א

שוב מעשה בגוי אחד שבא לפני שמאי. אמר לו: גיירני על מנת שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת! דחפו באמת הבנין שבדי. בא לפני הלל, גייריה. אמר לו: דעלך סני לחברך לא תעביד — זו היא כל התורה כולה, ואידך פירושה הוא, זיל גמור.

There was another incident involving one gentile who came before Shammai and said to Shammai: Convert me on condition that you teach me the entire Torah while I am standing on one foot. Shammai pushed him away with the builder's cubit in his hand. This was a common measuring stick and Shammai was a builder by trade. The same gentile came before Hillel. He converted him and said to him: That which is hateful to you do not do to another; that is the entire Torah, and the rest is its interpretation. Go study.

6 ספר החינוך מצוה רמ"ג

מצות אהבת ישראל - לאהב כל אחד מישראל אהבת נפש, כלומר שנחמל על ישראל ועל ממונו כמו שאדם חומל על עצמו וממונו, שנאמר (ויקרא יט יח) ואהבת לרעך כמוך. ואמרו זכרונם לברכה (שבת לא א) דעלך סני לחברך לא תעביד. ואמרו בספרא (קדושים ד יב) אמר רבי עקיבא זה כלל גדול בתורה, כלומר, שהרבה מצות שבתורה תלויות בכך, שהאוהב חברו כנפשו לא יגנב ממונו ולא ינאף את אשתו, ולא יונהו בממון ולא בדברים, ולא יסיג גבולו, ולא יזיק לו בשום צד, וכך כמה מצות אחרות תלויות בזה. ידוע [גלוין] הדבר לכל בן דעת

The commandment of love of Israel: To love [with] love of the soul each one of Israel - meaning to say that we have compassion for an Israelite and for his money, [just] like a person has compassion for himself and for his [own] money; as it stated (Leviticus 19:18), "you shall love your neighbor as yourself." And they, may their memory be blessed, said (Shabbat 31a), "What is hateful to you, do not do to your fellow." And they said in Sifra, Kedoshim, Chapter 4:12, "Rabbi Akiva said, 'This is a great principle in the Torah'" - meaning to say that many commandments are dependent upon it. As one that loves his fellow like himself will not steal his money, have adultery with his wife, cheat his money from him nor hurt him from any angle. And so [too,] are there several other commandments dependent on this - the thing is well-known [revealed] to all who have intellect.

שרש המצוה ידוע, כי כמו שיעשה הוא בחברו, כן יעשה חברו בו, ובזה היה שלום בין הבריות

The root of the commandment is well-known - as in the way that he acts to his fellow, so will his fellow act to him. And there will be peace among the creatures with this.

7) אבן עזרא

וכל המצוות על ג' דברים. האחת מצוות הלב. והב' מצוות הלשון. והג' מצוות עשה. ומצוות הלב על שני דרכים מצוות עשה ומצוות לא תעשה. והנה מצוות עשה ואהבת את ה' אלהיך. ולדבקה בו וליראה את השם הנכבד ואהבת לרעך כמוך ומצוות לא תעשה לא תשנא את אחיך בלבבך. ולא תקום ולא תטור

There are three types of commandments, namely, commandments observed with one's heart, commandments observed by speech, and commandments observed by acts. The commandments observed with the heart are of two sorts, namely, positive and negative commandments. The positive commandments include: Therefore thou shalt love the Lord thy God and to cleave unto him (Deut. 11:22); that thou mayest fear this glorious and awful Name but thou shalt love thy neighbor as thyself (Lev. 19:18). The negative commandments include: Thou shalt not hate thy brother in thy heart (Thou shalt not take vengeance, nor bear any grudge

8) רמב"ם הלכות דעות פרק ו הלכה ג

מְצוּהָ עַל כָּל אָדָם לְאַהֲבֵה אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כְּגוּפוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט יח) "וְאָהַבְתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ". לְפִיכָךְ צָרִיךְ לְסַפֵּר בְּשִׁבְחוֹ וְלְחַוֵּס עַל מְמוֹנּוֹ כְּאֲשֶׁר הוּא חָס עַל מְמוֹן עֲצָמוֹ וְרוֹצֵה בְּכַבּוֹד עֲצָמוֹ. וְהַמְתַּכְפֵּד בְּקִלּוֹן חִבְרוֹ אֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא

Each man is commanded to love each and every one of Israel as himself as it states: "Love your neighbor as yourself." Therefore, one should speak the praises of [others] and show concern for their money just as he is concerned with his own money and seeks his own honor. Whoever gains honor through the degradation of a colleague does not have a share in the world to come.

9) בן איש חי

ה אסור להתפלל בעצבון דאם יתפלל בעצבון אין נפשו יכולה לקבל אור העליון הנמשך עליו בעת התפילה ורק בשעת וידוי יתעצב על עונותיו וקודם תפלה יקבל מצוות ואהבת לרעך כמוך ולכן אם יש אדם מישראל בצרה יתפלל עליו כל יום בפירוש ועי"ז תכלל תפלתו בכלל תפלות כל ישראל ותעשה פרי למעלה:

10) סידור האר"י

וקודם שיתפלל יכוין לקבל עליו מצוות עשה ואהבת לרעך כמוך וזוה תהיה תפילתו כלולה מתפילות כל ישראל כי זכות הרבים תלויה בו לכך יאמר:
הַרְיֵנִי מִקִּבְּל עָלַי מִצְוֹת עֲשֵׂה וְאָהַבְתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ. וְהַרְיֵנִי אֲוִיב כָּל בֵּן יִשְׂרָאֵל בְּנַפְשִׁי וּמְאוּדֵי:

However, what of a person who decides to subject his nature, in order to reach a high level so that he has no thought or inclination in his soul for his own good, only a desire for the good of others? In this way he would have his desire reach the sanctity of the Creator, as His Desire in all of the creation and management of the world is only for the good of the created, and not for Himself at all.

אמנם אם יאמר האדם להכניע את טבעו להגיע למדה יתירה עד שלא יהיה בנפשו שום מחשבה ושאיפה להיטיב לעצמו, וכל זאיפותיו יהיו רק להיטיב לאחרים, ובאופן כזה תהיה שאיפתו להגיע לקדושת הבורא יתברך, שרצונו יתברך בכל הבריאה והנהגת העולם רק להיטיב לנבראים ולא לעצמו יתברך כלל וכלל,

Although it at first glance seems that feelings of love for oneself and feelings of love for another are like competing co-wives one to each other, we have the duty to try to delve into it, to find the means to unite them, since Hashem expects both from us.

והנה אם בהשקפה ראשונה רגשי אהבת עצמו ורגשי אהבת זולתו, הם כצרות זו לזו, אבל עלינו להשתדל להעמיק בזה למצוא הסגולה המאחדת אותם אחרי כי שניהם דורש ה' מאתנו,

This means [a person must] have clear for himself and accept the truth of the essence of his "I," for with it the statures of [different] people are differentiated, each according to their level.

וסגולה זו היא שיתברר ויתאמת אצל האדם איכותו של ה"אני" שלו, כי בזה יומדד מעלת כל האדם לפי מדרגתו,

The entire "I" of a coarse and lowly person is restricted only to his substance and body. Above him is someone who feels that his "I" is a synthesis of body and soul.

And above him is someone who can include in his "I" all of his household and family. Someone who walks according to the way of the Torah, his "I" includes the whole Jewish People, since in truth every Jewish person is only like a limb of the body of the nation of Israel.

In this [progression] there are more levels for a fully developed person, who can ingrain in his soul the feeling that the entire world is his "I," and he himself is only one small limb of all of Creation. Then, his self-love helps him love the entire Jewish People and [even] all of Creation.

האיש הגס והשפל כל
"אני" שלו מצומצם רק
בחמרו וגופו, למעלה ממנו
מי שמרגיש ש"אני" שלו
הוא מורכב מגוף ונפש,

ולמעלה מזה מי שמכניס
לה"אני" שלו בני ביתו
ומשפחתו, והאיש
ההולך על פי דרכי
התורה, ה"אני" שלו
כולל את כל עם ישראל,
שבאמת כל איש ישראל
הוא רק כאבר מגוף
האומה הישראלית.

ועוד יש בזה מעלות
של איש השלם ראוי
להשריש בנפשו להרגיש
שכל העולמות כולם הוא
ה"אני" שלו, והוא בעצמו
רק כאבר קטן בתוך
הבריאה כולה, ואז גם
רגש אהבת עצמו עוזר לו
לאהוב את כל עם ישראל,
ואת כל הבריאה כולה.

But it's so hard with some people